

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3934/2022
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Јасмине Стаменковић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизијама тужене и тужиоца изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3259/21 од 11.02.2022. године, у седници већа одржаној 05.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3259/21 од 11.02.2022. године у преиначујућем делу и одлуци о трошковима поступка (ставови други, четврти и пети изреке), тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 192/19 од 19.11.2020. године у преосталом делу става првог изреке којим је тужена обавезана да поред износа досуђених ставом првим изреке тужиоцу исплати и разлику у износима и са законском затезном каматом на те означене појединачне месечне износе и у делу става другог изреке којим је тужена обавезана да у корист тужиоца на те износе изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање за случај незапослености и здравствено осигурање, као и у одбијајућем делу става трећег изреке (одлука о трошковима првостепеног поступка), а **ОДБИЈА** се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3259/21 од 11.02.2022. године у потврђујућем делу (ставови први и трећи изреке).

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 192/19 од 19.11.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је евентуални тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу на име неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године, исплати појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у име и за рачун тужиоца уплати надлежним фондовима разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, за обавезно здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, према основици утврђеној у ставу првом изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 257.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3259/21 од 11.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године, и то појединачно наведених месечних новчаних износа са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, ближе описано у том ставу изреке, као и у делу става другог изреке којим је тужена обавезана да за тужиоца на ове досуђене износе неосновано умањене зараде обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инцидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, доприносе за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање и доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог и другог изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца за исплату неисплаћених разлика плате до двоструког износа плате за период од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године, преко износа досуђених ставом првим изреке другостепене пресуде, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и захтев тужиоца да се тужена обавезе да за тужиоца на ове износе обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, осигурање за случај незапослености и здравствено осигурање. Ставом трећим изреке, потврђено је решење о трошковима поступка из дела става трећег изреке првостепене пресуде за износ од 113.410,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка у преосталом делу става трећег изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен део захтева тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка преко износа од 113.410,00 динара до износа од 257.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.600,00 динара.

Против одлуке садржане у ставовима другом, четвртм и петом изреке другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Тужена је изјавила ревизију побијајући одлуку садржану у ставовима првом и трећем изреке, због погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију тужиоца са захтевом за накнаду трошкова њеног састава.

Испитујући побиијану пресуду у границама овлашћења из одредбе члана 408. У вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 55/14), Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на радном месту ... у ..., Полицијска управа за Град Београд. Решењем Министарства унутрашњих послова од 14.10.2010. године, тужилац је премештен на радно место послови ... (ОСЛ) у Одсеку за ... у Одељењу за ... у Служби за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полиције од 11.11.2010. године. На основу пресека примања, утврђена је висина исплаћене плате тужиоцу у спорном периоду од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године. Тужилац је сматрајући да му након ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала, припада зарада до двоструког износа основне плате остварене на претходном радном месту у Полицијској управи за Град Београд, поднео тужбу за исплату разлике исплаћене и припадајуће плате и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености. На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је у утуженом периоду од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године, тужиоцу исплаћена плата у мањем износу од износа који би му припадао применом Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Тако утврђена висина разлике неисплаћене плате са минулим радом према наведеној Уредби, за спорни период износи 831.272,12 динара, док би разлика плате без минулог рада износила укупно 782.547,05 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио евентуални тужбени захтев у укупном износу од 782.547,05 динара, са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање (прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке), закључујући да тужилац након премештаја на послове у Службу за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције има право на исплату плате у двоструком износу на основу члана 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду налазећи да тужиоцу припада разлика између двоструке плате коју је остварио на претходном радном месту пре премештаја (септембар 2010. године) и плате исплаћене на новом радном месту. Прихватајући налаз и мишљење вештака да је плата коју је тужилац примио у септембру 2010. године износила 35.081,04 динара, другостепени суд је обрачунао двоструку плату за тај месец у износу од 70.162,08 динара, а затим разлику у односу на плате које су тужиоцу исплаћене у спорном периоду на новом радном месту, па је преко тих износа, тужбени захтев одбијен као неоснован.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиоца указује да је становиште другостепеног суда у побијаном делу одлуке засновано на погрешној примени материјалног права.

Чланом 104. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС, бр. 24/2005...32/2013), прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

По члану 18. Закона о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник Републике Србије“ број 42/2002, 61/05 и 72/09) лица која обављају послове и задатке у државним органима, посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду (члан 1). Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада (став 2).

На основу овлашћења из наведене законске одредбе Влада Републике Србије је Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник Републике Србије“ број 14/2003 ... 105/2005) уредила плате ових лица тако што је у члану 2. став 1. прописано да се плата старешине Службе и заменика старешине Службе и овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске јединице и запосленог на пословима обезбеђења у пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе. Додаци на плату утврђени законом запосленом коме се плата утврђује овом Уредбом, обрачунава се у складу са законом, другим прописима и колективним уговором (члан 3. став 6. наведене Уредбе).

Следећи наведени нормативни оквир, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју би остварили на пословима и задацима у том министарству уз органичење из одредбе члана 18. став 1. наведеног Закона. То значи да се двоструки износ плате у смислу наведене законске одредбе обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама.

Сходно томе, није правилно становиште другостепеног суда да основ за обрачун разлике плате у спорном периоду представља двострука плата коју је тужилац остварио у септембару 2010. године, без обрачунатог увећања које би остварио на том радном месту. Наиме, другостепени суд је као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду прихватио само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему нису узете у обзир промене у висини

основне плате до којих је дошло у спорном периоду обрачуна, како је то утврдио вештачењем првостепени суд.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за период од 01.09.2015. године до 31.12.2016. године у износима досуђеним првостепеном пресудом, према налазу и мишљењу вештака економско-финансијске струке, са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање. Зато је Врховни суд преиначио другостепену пресуду у побијаном одбијајућем делу тужбеног захтева и у том делу потврдио првостепену пресуду.

Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог потврђена је првостепена пресуда и у одбијајућем делу одлуке о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу правилно досуђени на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. ЗПП, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Имајући у виду изложено на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП Врховни суд је нашао да ревизија тужене није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате у овој правној ствари поднета је 31.05.2017. године. Вредност предмета спора побијеног дела је 782.547,05 динара, који износ не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, па је Врховни суд нашао да ревизија тужене није дозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Са напред наведених разлога, на основу члана 413. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу четвртој изреке.

Одлука садржана у ставу петом изреке донета је применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужиоцу су досуђени трошкови поступка по ревизији у укупном износу од 18.000,00 динара за састав ревизије од стране адвоката, према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања ове парничне радње („Службени гласник“ 37/2021 од 14.04.2021. године), док трошак судске таксе није признат јер захтев није опредељен у смислу члана 163. став 2. ЗПП.

Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова састава одговора на ревизију с`обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу шестом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић